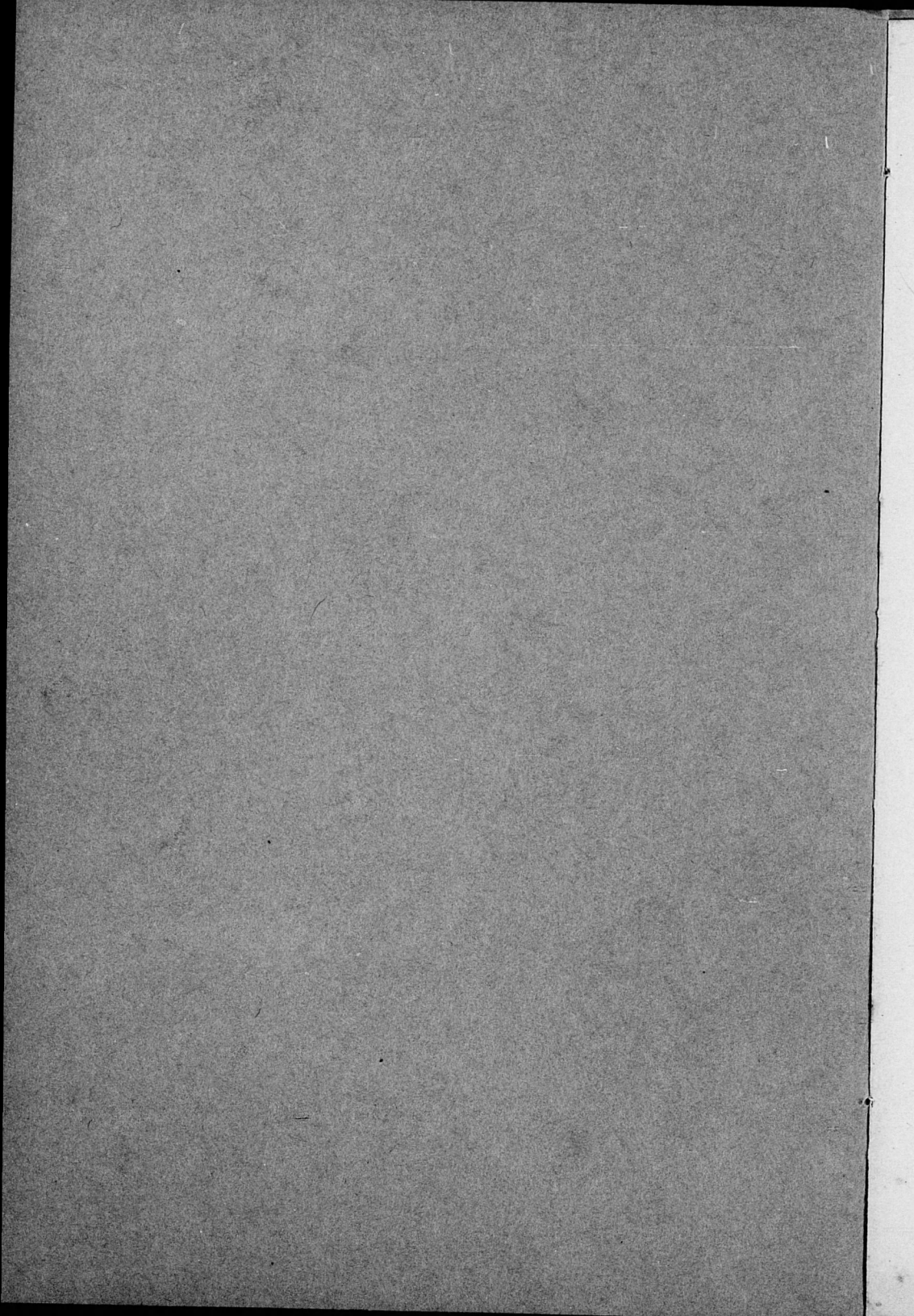

Br. 2. j. II. 33

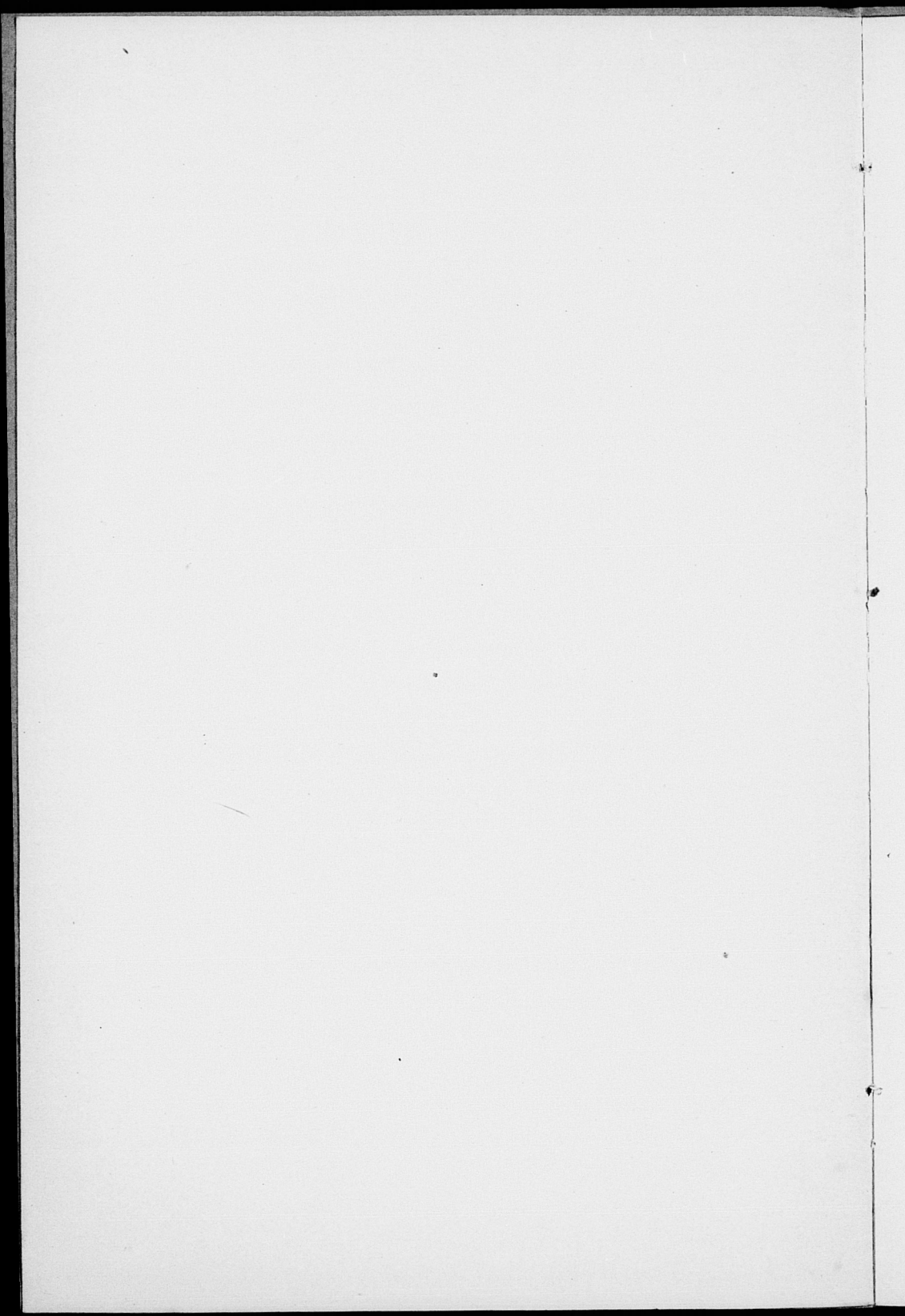
Br. 2. j. II, 33.

STATUTEN

DER

**Maatschappij tot opvoeding van Weezen
in het Huisgezin.**

STATUTEN

DER

Maatschappij tot opvoeding van Weezen in het Huisgezin.

Algemeene Bepalingen.

ART. 1. De Maatschappij tot opvoeding van weezen in het huisgezin wordt gevestigd te *Amsterdam* voor den tijd van 29 jaren.

ART. 2. De Maatschappij stelt zich ten doel, zooveel mogelijk tegen billijke vergoeding, de opvoeding van weezen in huisgezinnen te bevorderen.

ART. 3. De Maatschappij tracht dit doel te bereiken, o. a.:

- a. door in overleg te treden met ouders, die dergelijke opvoeding na hun dood voor hunne kinderen wenschelijk achten;
- b. door aan voogden of aan bijzondere personen en vereenigingen, die zich het lot van weezen

aantrekken, gelegenheid te geven voor de opvoeding dier kinderen op boven omschreven wijze te zorgen.

ART. 4. De Maatschappij wijdt, zonder daarbij op leeftijd of godsdienstgezindte te letten, hare zorgen aan de opvoeding van weezen tot hunne meerderjarigheid of tot aan het tijdstip, waarop zij zelven in hunne behoeften kunnen voorzien. Na hunne meerderjarigheid en nadat zij in eigen behoefte kunnen voorzien, strekt zich die zorg slechts uit tot het houden van toezicht en het geven van raad, voorzover dit noodig is en die verlangd wordt.

HOOFDSTUK I.

Werkzaamheden.

ART. 5. De Maatschappij zoekt huisgezinnen, die geneigd zijn, al of niet tegen billijke vergoeding van kosten, de weezen als eigen kinderen op te voeden, en hen overeenkomstig hun aanleg en afkomst tot eene maatschappelijke betrekking op te leiden.

Zij belast zich daarbij met het voortdurend toezicht over die kinderen en hunne pleegouders, en wendt alles aan wat tot vorming door haar wenschelijk wordt geacht.

ART. 6. De Maatschappij verbindt zich aan de opvoeding dier kinderen jaarlijks eene bepaalde som ten koste te leggen, indien aan de door haar gestelde voorwaarden is voldaan.

ART. 7. De Maatschappij behoudt aan zich het recht om, indien zij zulks wenschelijk acht, het aan hare zorgen toevertrouwde kind in een gesticht te plaatsen.

ART. 8. Zoolang de weezen bij hunne pleegouders verkeeren, komen hunne verdiensten, na aftrek van een gedeelte voor zakgeld, ten bate der Maatschappij. Indien het overige gedeelte hunner verdiensten de aan hunne opvoeding ten koste gelegde som overtreft, komt het meerdere ten hunnen voordeele. In geen geval zal echter het kind tot arbeid of loontrekkende diensten mogen worden gebruikt, voordat het voldoende onderwijs genoten heeft en zulks zonder gevaar voor zijne lichamelijke en zedelijke ontwikkeling geschieden kunne.

ART. 9. De weezen zullen alleen in goed ter naam en faam staande gezinnen geplaatst worden.

Het huisgezin en de maatschappelijke positie der pleegouders moeten van dien aard zijn, dat daarvan geen nadeel voor de weezen te vreezen zij.

Men zal tot pleegouders zooveel mogelijk menschen kiezen van denzelfden stand en dezelfde godsdienstgezindte als waartoe de ouders der kinderen behoorden. Plaatsing bij armlastige gezinnen is uitgesloten. Ook worden de kinderen niet geplaatst in gezinnen, die zonder de geldelijke tegemoetkoming voor de verzorging tot den armenstaat zouden vervallen.

ART. 10. De voorwaarden aan de gezinnen te stellen en de regels bij de opvoeding te volgen, zullen nader door het Bestuur der Maatschappij bij instructie worden omschreven.

HOOFDSTUK II.*Over het Bestuur der Maatschappij.*

ART. 11. Het Bestuur der Maatschappij bestaat uit vijf leden, die door de algemeene vergadering benoemd worden uit door voornoemd Bestuur opgemaakte alfabetisch gestelde dubbeltallen. Een hunner wordt door de algemeene vergadering aangewezen als Directeur der Maatschappij en is tevens Secretaris van het Bestuur.

ART. 12. De Directeur wordt benoemd voor vijf jaren en is herkiesbaar; van de overige leden treedt volgens vast te stellen rooster jaarlijks één af, die alsdan niet herkiesbaar is.

ART. 13. De Directeur geniet eene bezoldiging door het Bestuur te bepalen. Zonder toestemming van het Bestuur mag hij geene andere bezoldigde betrekking aanvaarden.

ART. 14. Het Bestuur verdeelt onder zich de werkzaamheden.

ART. 15. Het Bestuur houdt ten minste ééns in de maand vergadering. De Directeur geeft alsdan verslag van zijne handelingen.

ART. 16. De Directeur behandelt de loopende zaken en ontvangt de aanvragen en aanbiedingen tot verzorging en plaatsing van weezen.

Hij is behulpzaam bij het inwinnen en verstrekken van inlichtingen, die door de betrokken personen, corporatiën of comités in het belang der weezen noodig worden geacht.

Hij houdt registers :

- 1°. van de kinderen, waarvoor de Maatschappij zorgt,
- 2°. van de pleegouders,
- 3°. van de mede-arbeiders en comités.

ART. 17. Ieder halfjaar deelt hij aan de mede-arbeiders en comités mede, welke huisgezinnen en personen zich voor de opvoeding van weezen hebben aangemeld en na onderzoek geschikt zijn geacht.

ART. 18. Telken jare maakt hij uit de rapporten der mede-arbeiders en comités een verslag op van de werkzaamheden der Maatschappij ten opzichte der weezen en hunne pleegouders. Dit verslag wordt gedrukt en aan de leden, mede-arbeiders en comités toegezonden.

ART. 19. Het Bestuur beheert de geldmiddelen, maakt jaarlijks eene begrooting van ontvangsten en uitgaven en zorgt voor de rekening en verantwoording over het afgelopen jaar. Zoo noodig wordt het bijgestaan door een bezoldigden boekhouder.

In de Algemeene Vergadering, bedoeld bij art. 29, worden de begrooting voor het volgende dienstjaar en de rekening en verantwoording over het afgeloopene aan de goedkeuring der leden onderworpen.

HOOFDSTUK III.

Over de Mede-arbeiders en Comités der Maatschappij.

ART. 20. De Maatschappij noodigt personen uit om haar in het bereiken van haar doel behulpzaam te zijn.

De werkzaamheden dier mede-arbeiders zullen nader bij reglement worden omschreven.

In hoofdzaak bestaan die werkzaamheden:

- a. in het opzoeken van gezinnen, die voor het verzorgen en opvoeden van weezen geneigd en daartoe geschikt zijn;
- b. in het informeeren naar de geschiktheid dergenen, die zich tot bovengemeld doel hebben aangeboden;
- c. in het voortdurend toezicht houden op de pleegouders en de kinderen en het vertegenwoordigen der Maatschappij bij beiden;
- d. in het bevorderen der belangen van de Maatschappij in den kring hunner inwoning, door het verzamelen van gelden, enz.

ART. 21. Wanneer op eene plaats meer dan tien personen zich bereid hebben verklaard om de Maatschappij in het bereiken van haar doel behulpzaam te zijn, dan vormen zij een Comité.

Dat Comité is zonder betaling van contributie lid der Maatschappij en brengt ééne stem uit op de Algemeene Vergadering.

De Comités ontwerpen hun reglement, dat aan de goedkeuring des Bestuurs wordt onderworpen.

De Comités zijn jaarlijks rekenplichtig aan het Bestuur.

ART. 22. Zoolang een Comité geen kinderen te verzorgen heeft, wordt de helft der inkomsten uit contributiën, schenkingen enz. voortvloeiende, in de algemeene kas der Maatschappij gestort.

Indien een Comité niet bij machte is in de geheele verzorging der onder zijn toezicht gestelde kinderen

te voorzien, zal het door de Maatschappij, indien hare middelen het toelaten, worden geholpen.

ART. 23. De Comités zorgen zooveel mogelijk zelfven voor de plaatsing van kinderen in gezinnen in de gemeenten, waar zij gevestigd zijn, en geven door hun Secretaris om de drie maanden daarvan verslag aan den Directeur, met opgaaf der weezen, voor wie zij een gezin zoeken of van de gezinnen, waar weezen geplaatst kunnen worden. Door het Bestuur ten aanzien van de verzorging en plaatsing hunner weezen met andere Comités in betrekking gebracht, geven zij ook van hunne wederzijdsche handelingen om de drie maanden verslag aan het Bestuur.

De rekening en verantwoording benevens een beknopt jaarverslag over het burgerlijk jaar loopende, moeten vóór ultimo Februari bij den Directeur zijn ingezonden.

ART. 24. De mede-arbeiders en Comités worden jaarlijks of om de twee jaren door het Bestuur uitgenoodigd tot het houden eener bijeenkomst, waar hunne ondervindingen en waarnemingen op het gebied der weezenverzorging en alles wat het doel der Maatschappij kan bevorderen, kunnen besproken worden.

HOOFDSTUK IV.

Over de Begunstigers en Leden der Maatschappij.

ART. 25. Begunstiger is ieder, die zich als zoodanig aanmeldt bij den Directeur en door eene jaarlijksche bijdrage van ten minste f 2 de belangen der Maat-

schappij bevordert. Hij ontvangt daarvoor het jaarverslag der Maatschappij.

ART. 26. Lid is ieder, die zich als zoodanig aanmeldt bij den Directeur. Hij verbindt zich jaarlijks eene contributie van ten minste *f* 5, of wel in eens de som van *f* 100 aan de Maatschappij te voldoen. Hij ontvangt het jaarverslag, en is bevoegd de vergaderingen der Maatschappij bij te wonen.

ART. 27. Elk lid der Maatschappij heeft het recht voorstellen, mits door vijf leden ondersteund, schriftelijk bij het Bestuur in te dienen.

Het Bestuur beslist, of die ingediende voorstellen eene buitengewone vergadering noodzakelijk maken of dat zij op de gewone jaarvergadering behandeld zullen worden.

HOOFDSTUK V.

Over de geldmiddelen der Maatschappij.

ART. 28. De Maatschappij voorziet in de kosten der verzorging en opvoeding van de aan hare zorg toevertrouwde kinderen :

- a.* door de jaarlijksche bijdragen en contributiën;
- b.* door de gelden, die van bijzondere personen en vereenigingen ter verpleging van kinderen ontvangen worden;
- c.* door de stortingen der Comités;
- d.* door inkomsten uit schenkingen en erflatingen enz., die de Maatschappij mocht ontvangen.

HOOFDSTUK VI.*Over de jaarvergadering.*

ART. 29. Telken jare in Augustus roept het Bestuur de leden tot eene vergadering zamen, hetzij in de hoofdstad, hetzij in eene der provincie-steden. Op die vergadering worden de ingekomen voorstellen behandeld, en wordt verslag gedaan van de werkzaamheden der Maatschappij in het afgelopen jaar. Het Bestuur doet alsdan rekening en verantwoording van zijne administratie over het afgelopen jaar, welke rekening in handen gesteld wordt van eene door de vergadering benoemde financieele Commissie, die daaromtrent rapport uitbrengt. De algemeene vergadering zal na goedkeuring der rekening en verantwoording het Bestuur dechargeeren.

Het Bestuur bepaalt tijd en plaats der vergaderingen en regelt de werkzaamheden.

ART. 30. Besluiten worden in de algemeene vergadering genomen bij meerderheid van stemmen der aanwezigen. Bij staking der stemmen wordt het voorstel geacht verworpen te zijn.

SLOTBEPALINGEN.

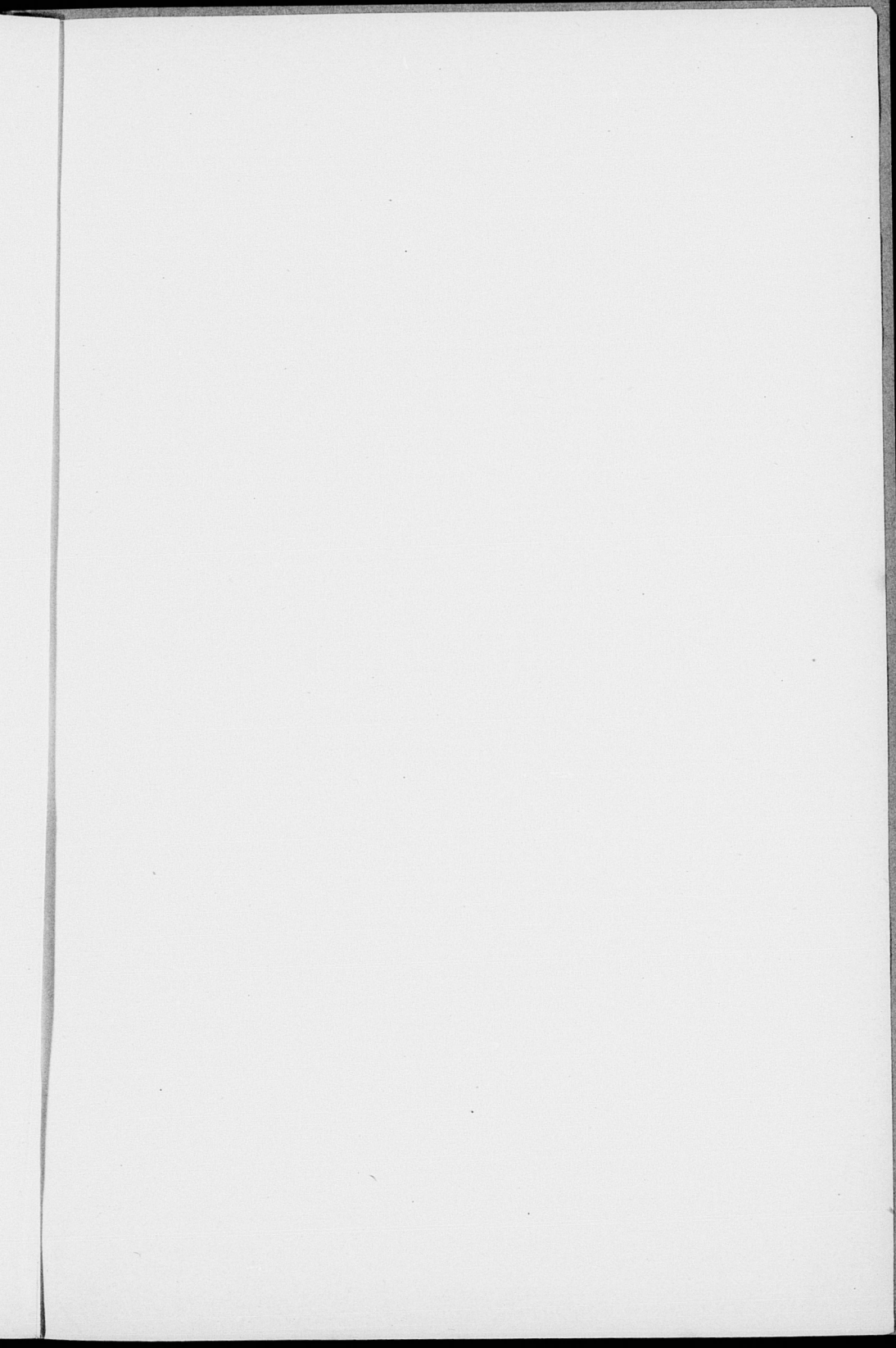
ART. 31. In deze Statuten kunnen geene veranderingen worden gebracht dan op eene Algemeene Vergadering, en nadat de daartoe strekkende voorstellen 14 dagen te voren aan de leden zijn bekend gemaakt.

ART. 32. Tot de ontbinding der Maatschappij kan alleen worden overgegaan in eene bepaaldelijk tot dit doel 14 dagen te voren beschreven vergadering, waarin ten minste de helft der leden tegenwoordig is.

Indien de helft der leden alsdan niet tegenwoordig is, wordt de Vergadering acht dagen uitgesteld, en wordt door de aanwezige leden beslist.

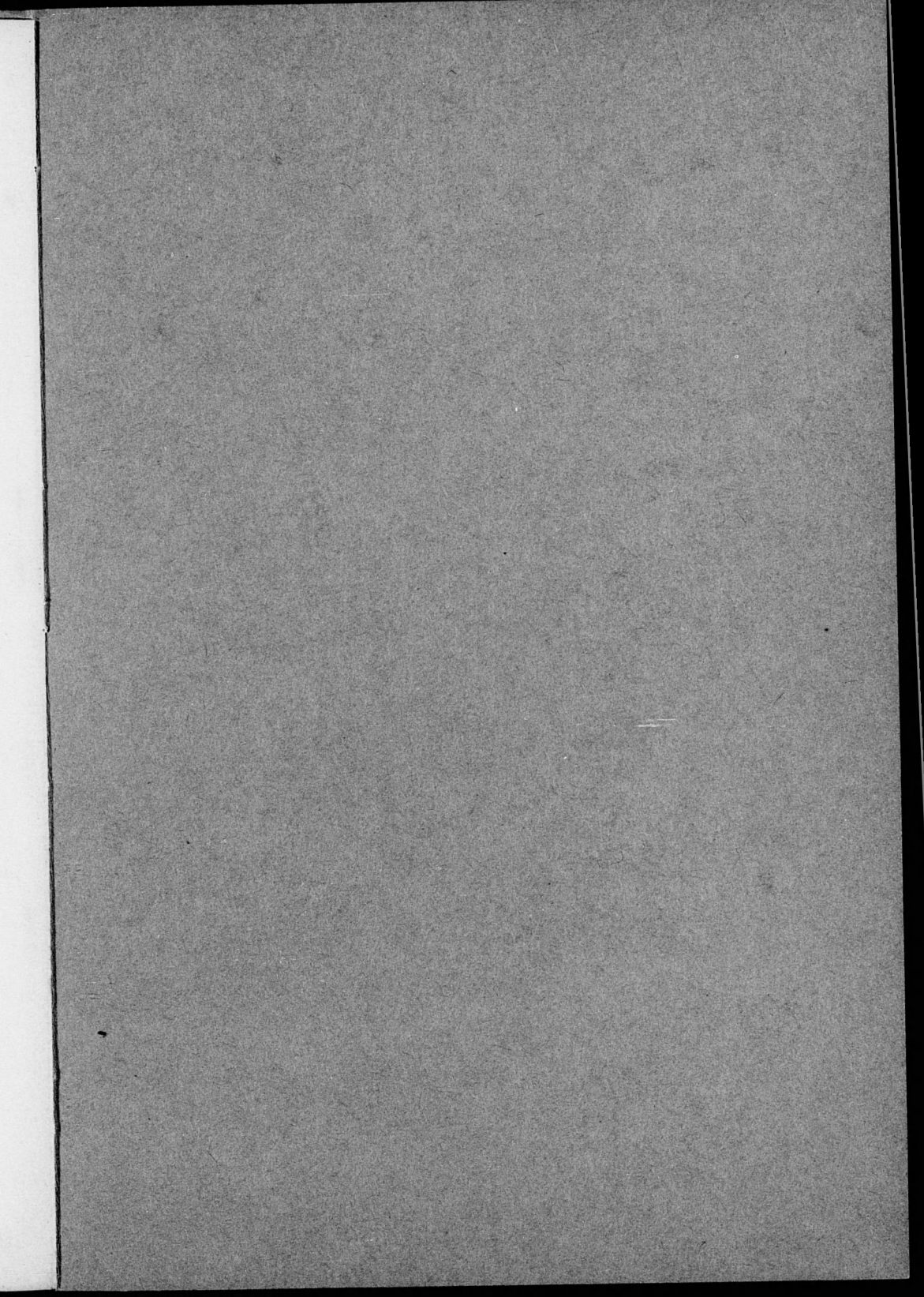
ART. 33. Bij ontbinding der Maatschappij wordt na voldoening der schulden, overeenkomstig art. 1702 van het Burgerlijk Wetboek, over de dan nog aanwezige gelden door de algemeene vergadering beschikt.

Stoomdrukkerij Gebr. van Es.

Br. 2. f. II. 34

TOELICHTING

VAN DE

STATUTEN

DER MAATSCHAPPIJ

tot Opvoeding van Weezen in het Huisgezin.

Het **doel** der Maatschappij is omschreven in de Statuten, waarnaar kortheidshalve verwezen wordt.

Men weet dat zij, die tot de verzorging der Weezen in weeshuizen geroepen zijn, soms voor enkelen hunner pupillen de opvoeding in een knap gezin wenschen. Zij zouden alzoo door eene Maatschappij als de bedoelde zeer gebaat en in hunne gewichtige taak geholpen kunnen worden. — Daarbij, een groot deel der weezen wordt opgevoed in de armen- of werkhuisen. Nu kan men onder die armen- en werkhuisen ook goede inrichtingen aanwijzen. Maar de bezwaren, verbonden aan de samenwoning der jeugd, die nog opgevoed moet worden, met de bevolking dier gestichten, liggen voor de hand, en menig arm-voogd erkent, dat zij een minder geschikte plaats ter opvoeding van het weeskind zijn. De hulp eener op goede grondslagen rustende en goed georganiseerde Maatschappij, die zich ten doel stelt knappe gezinnen voor het ouderlooze kind op te sporen en zich met het vereischte toezicht wil belasten, zou, vergis ik mij niet, door menige corporatie met de Arm- en Weesverzorging belast, gretig worden aangegrepen. — Het zal, naar ik vertrouwd uit de statuten voldoende blijken, dat de Maatschappij niet in eene vijandige houding tegenover de weeshuizen en officieele liefdadigheids-corporatiën wil staan, dat zij niet als eene lastige concurrente, maar als eene welwillende medewerkster wenscht op te treden. Zij hoopt in eene leemte

te voorzien en niet ongeroepen op het gebied der officieele weesverzorging te treden, maar door deze geroepen, volvaardig een deel harer zorgen te verlichten.

Dat de voornaamste grond voor mijne overtuiging aangaande het wenschelijke eener Maatschappij tot opvoeding van weezen in het huisgezin, in de huiselijke opvoeding zelve gelegen is, zal men gemakkelijk begrijpen. Het kan mijn doel niet zijn, hier in het breede te ontwikkelen welke de voordeelen der inwoning in het gezin boven de gestichts-verpleging, vooral in de armen-huizen, zijn. Ik heb die voordeelen elders ontwikkeld. Het tijdschrift voor Weezen-verpleging, waarvan thans vier jaargangen het licht zagen, is voor een belangrijk deel aan de behandeling van dit veelomvattend vraagstuk gewijd. Genoeg zij het hier te zeggen, dat de gebrekkige wijze waarop veelal „uitbested“ wordt, niets tegen het beginsel bewijst, maar dat die treurige „uitbesteding“ wel eindelijk eens door eene betere, goed georganiseerde, onder een anderen naam, mag vervangen worden, waarbij echter niet vergeten worde, dat er reeds enkele voorbeelden van goede verpleging van Weezen in het gezin, ook in ons land, worden gevonden.

In Art. 2, dat het doel der Maatschappij aanwijst, wordt gesproken van „billijke vergoeding“, m. a. w. van betaling der opvoedingskosten, geheel of ten deele. Dit punt eischt nadere omschrijving.

Hoeveel aantrekkelijks het ook hebben moge, dat de Maatschappij zich met de weesverzorging belaste, zonder van den betrokkene eenige geldelijke tegemoetkoming te eischen, zou 't echter verkeerd zijn haar dit als beginsel te doen aannemen. De Maatschappij toch mag niet, ook al zou zij er de middelen toe hebben, de verplichtingen van anderen overnemen; de armvoogdijen, burgerlijke zoo wel als kerkelijke, moeten zich de Weezen als een deel der armverzorging aantrekken. Het ligt echter niet in de bedoeling, dat het der Maatschappij verboden zou zijn die armvoogdijen te ontmoet te komen, onder wier onvermogen de opvoeding der weezen zou lijden. Integendeel, de Maatschappij zal de vrijheid hebben dit te doen, en wel door niet meer te verlangen dan zulk een armbestuur bekostigen kan.

In Art. 3 wordt sub *a.* gezegd, dat de Maatschappij haar doel tracht te bereiken „door in overleg te treden met ouders, die dergelijke opvoeding na hun dood voor hunne kinderen wenschelijk achten.“

De ervaring leert dat er vele ouders zijn die, zelve niet met geldelijke middelen gezegend, niet omringd door betrekkingen of vrienden, aan wie zij bij hun overlijden de zorg hunner weezen willen of kunnen overlaten, met bekommering aan den dag huns doods denken, omdat zij te recht vreezen dat hun lievelingen, het officieele karakter van „wees”, van gestichtsbewoner zullen gaan dragen — en bij die gedachte krimpt hun hart ineen. Mij trof, toen ik mij met deze zaak bezig hield, de vraag voor een paar jaren in een onzer dagbladen gedaan: „Bestaat er in ons vaderland, buiten wees-„huizen, eene gewaarborgde inrichting, met welke ouders tot een „van oudsher fatsoenlijk Nederlandsch geslacht behoorende, rijk „noch arm, bijna zonder bloedverwanten, maar met één of meer „kinderen van onvoltooide opvoeding, zich bij hun leven zouden „kunnen verstaan en verbinden, voor de opname, verzorging en „opleiding in hun stand, van zoodanig kind of kinderen, na het „overlijden der ouders, tot aan der kinderen meerderjarigheid „tegen al aanstonds te bepalen vergoeding en onder medebestuur „van den reeds benoemden voogd?”

Welnu, voor zulke ouders, die voor de **toekomst** hunner kinderen willen zorgen, ook wanneer zij er zelf niet meer zijn, wordt de weg geopend. Zij kunnen **bij hun leven** met de Maatschappij een contract aangaan, waarbij de Maatschappij zich verbindt om, tegen ontvangst eener jaarlijksche som, voor de opvoeding van de kinderen der contractanten, in geval van het overlijden van laatstgenoemden, te zorgen. De ouders hebben daardoor de gelegenheid van nabij bekend te worden met hen, die zich in zoodanig geval het lot hunner kinderen zullen aantrekken; zij kunnen met de bestuurders der Maatschappij het onderwijs, de godsdienstige leiding der kinderen, de plaats van inwoning, het vak waartoe zij zullen worden opgeleid enz. bespreken; wellicht ook omtrent den aard van het gezin, waarin zij gaarne hun kinderen zouden zien opgenomen, hunne wenschen te kennen geven.

Maar nu het geldelijke. Zijn zij in het bezit van een zeker kapitaaltje, dan kunnen zij bij testamentaire beschikking de renten daarvan aan de Maatschappij doen uitkeeren: of op andere wijze, bv. doordat zij de toezegging van een of meer vermogende vrienden of bloedverwanten verkregen hebben, zich de zekerheid verschaffen dat de noodige gelden jaarlijks aan de Maatschappij worden uitbetaald.

Er is echter ook een ander middel om dat doel te bereiken, waarop wij voornamelijk de aandacht der ouders vestigen, en wel **de Levensverzekering**, dat wil zeggen: ouders gaan met een solide Levensverzekering-Maatschappij eene overeenkomst aan, waarbij zoodanige Verzekering-Maatschappij zich verbindt, tegen betaling eener jaarlijksche premie, of wel eener som in eens, bij het overlijden der ouders aan hunne kinderen tot de meerderjarigheid van laatstgenoemden toe, jaarlijks eene zekere som uit te betalen. Deze som wordt jaarlijks door de Verzekering-Maatschappij direct, of door bemiddeling van een derde, aan de „Maatschappij tot Opvoeding van weezen in het huisgezin” uitbetaald.

De genoemde ouders hebben, te gelijk met het aangaan der levensverzekering, een overeenkomst met de Maatschappij tot „O. v. W. i. h. H.” gesloten, in den zin zoo als hier boven is uiteengezet.

Nu zal het een der eerste bemoeiingen der Opvoedings-Maatschappij zijn, om de noodige inlichtingen bij verschillende solide Verzekering-Maatschappijen in te winnen, ten einde de ouders, wie het plan toelacht, terstond alle noodige inlichtingen te kunnen geven. Zonder directe verantwoordelijkheid voor die Verzekering-Maatschappij op zich te kunnen nemen zal het nauwkeurig en grondig onderzoek naar de soliditeit der Maatschappijen en de aanwijzing van de meest aanbevelenswaardige, een waarborg voor de ouders zijn dat zij voor teleurstelling worden gevrijwaard.

Soortgelijke verzekering behoeft voorts niet juist door de ouders te worden aangegaan. Wij wijzen hierop, al spreekt het ook van zelf; en zelden zal zich waarschijnlijk het geval voordoen. Maar ingeval de ouders zelve onvermogen zijn om de premie te betalen, kan het zijn dat een welwillend vriend van den huize daartoe bereid is; dit slechts in het voorbijgaan.

In het algemeen zal de Maatschappij gaarne eene overeenkomst met iedereen aangaan, die de betaling van de vereischte gelden op zich wil nemen voor weezen, zoo als blijkt uit het in art. 3 sub *b* gestelde.

Hoewel naar ik vertrouw in de statuten het doel der Maatschappij en alles wat tot haar werkzaamheid en bemoeiing kan gerekend worden, met genoegzame duidelijkheid omschreven is,

gevoel ik mij toch verplicht, nog bij 't een en ander stil te staan, dat, hoewel in de statuten met een enkel woord vermeld, lichtelijk de aandacht kon ontgaan.

Zoo merk ik in de eerste plaats op dat de Maatschappij zich wachten zal het ouderlooze kind uit zijn natuurlijk centrum te rukken. Zij zal het weeskind dat in zijn geboorte- of woonplaats in een geschikt gezin geplaatst kan worden en voor wiens welzijn een voortdurend verblijf aldaar geen bezwaar oplevert, laten waar het is. Eerst dan zal zij elders een heenkomen voor hem zoeken, wanneer dit door het welbegrepen belang van het kind wordt gevorderd.

De Maatschappij zal bovendien met het individu te rade gaan, wat zijn afkomst en aanleg betreft (zie Hoofdstuk I art. 5). Men versta dit wel, opdat men mij niet toeroepe: een schoone theorie, maar in de praktijk onmogelijk! — Bij de meeste kinderen openbaart zich geen bijzondere aanleg en 't is, om het zoo eens te noemen, om 't even tot welk bedrijf zij worden opgeleid. Met deze kinderen is men vrij en men bestemt ze tot die betrekkingen, die den meesten waarborg voor eigen brood opleveren. Maar er zijn toch ook, bij wie een zeer bepaalde aanleg spreekt, een zekere geschiktheid zich openbaart. Dit is 't vooral waarop de Maatschappij het oog zal houden. De Maatschappij moet geheel vrij zijn, niet door een bepaald systeem, alleen door het individu gedetermineerd worden. Zij zal, 't is waar, een maatschappij tot opvoeding van weezen in het huisgezin zijn, maar zij moet de bevoegdheid behouden (art. 7), van dat beginsel af te wijken, wanneer het individu zulks eischt en het blijkt dat een gestichts-opvoeding voor hem de voorkeur verdient.

Bij het vraagstuk der weesverzorging stelt men te veel het alternatief: of allen in een gesticht, of allen in gezinnen geplaatst, alsof het niet een eerste plicht ware rekening te houden met het kind zelf. Er zijn kinderen van wie, in een gezin, zelfs het knapste gezin geplaatst, weinig te recht zou komen, maar die den tuchtmeester, de discipline van een gesticht dringend behoeven, om iets te worden, (gelijk voor sommige individuen de kostschool een noodzakelijk iets is), maar er zijn ook kinderen, die in het beste gesticht geplaatst, niet tot de ontwikkeling van hun aanleg zouden komen.

Ook voor eene andere eenzijdigheid moet de Maatschappij zich wachten. Naar de meening van sommigen schijnt er, als er van

„uitbesteding” sprake is, aan niets anders dan aan het platte land te moeten worden gedacht en formuleert men het vraagstuk: of plaatsing in gezinnen buiten, of plaatsing in gestichten in de steden.” Voor sommige individuen is het platteland al zeer ongeschikt om ze op te voeden, terwijl het verblijf buiten voor anderen verre de voorkeur verdient; ook in dit opzicht moet de Maatschappij vrij zijn.

Ook zal de Maatschappij de kinderen uit één gezin onder het toezicht van een bepaalden persoon brengen. Bij besturen met hun beperkt en jaarlijks wisselend personeel kan er van persoonlijk verkeer met het ouderlooze kind minder sprake zijn. Er zal dan ook in de instructie der mede-arbeiders van de Maatschappij een bepaling worden opgenomen, dat zij slechts met het toezicht over een beperkt getal weezen worden belast.

Aan die mede-arbeiders zal de Maatschappij groot vertrouwen schenken. Zij moeten het zijn, door wier bemiddeling de opvoedingskosten enz. aan de pleegouders worden uitgekeerd. Zij zullen door het Bestuur en den Directeur in alles gekend moeten worden en buiten hen om mag nooit gehandeld worden. Al wat naar spionage zweemt zal tegenover hen, en door hen tegenover de pleegouders, zorgvuldig vermeden moeten worden. Vertrouwen, gemeenschappelijk overleg, geleid door waarachtige belangstelling in de ouderloozen, moet de onderlinge verhouding der betrokkene personen bepalen, en daarom zal het wenschelijk zijn niet te veel te reglementeren.

Zonder in het breede uit te wijden over alles wat gedaan moet worden om de oprichting der M. tot stand te brengen, meen ik thans te kunnen volstaan met bloot aan te stippen in welke orde enkele zaken zullen moeten worden behandeld.

Aangenomen, dat men zich in substantie met de grondslagen der M. in kwestie vereenigt en zij geoordeeld wordt levensvatbaarheid te bezitten, zal het wenschelijk zijn dat de Vereeniging in het belang der weezenverpleging zich belaste met de taak een vijftiental personen, na ze in kennis te hebben gesteld met het doel dat men beoogt en met de concept-statuten der M., er toe te bewegen dat zij als leden eener *commissie van oprichting* hunnen naam en invloed willen leenen, ter bereiking van het doel.

Zijn deze vijftien personen gevonden, dan worden de gedrukte statuten, met eene circulaire en de noodige toelichting verspreid en tevens eene opwekking tot aanvaarding van het donateur- en lidmaatschap namens de commissie tot oprichting rondgezonden.

Inmiddels worden allen opgeroepen die bereid zijn weezen in hun gezin, hetzij pro deo, 't zij tegen remuneratie op te nemen, en op de plaatsen waar zij gevestigd zijn, worden vertrouwde personen uitgenoodigd zich aanvankelijk met het onderzoek naar de geschiktheid der personen en gezinnen te willen belasten.

Is het aantal personen, die zich tot het lidmaatschap bereid hebben verklaard tot een zeker quantum geklommen; heeft men niet te vergeefs gezocht naar personen en gezinnen, bereid en geschikt de verzorging en opvoeding van weezen op zich te nemen, — dan kan zich de Maatschappij als gevestigd beschouwen en worden de contribueerende leden opgeroepen om het besluit daartoe te nemen; uit de commissie tot oprichting wordt op die vergadering het definitief bestuur gekozen, welks eerste werkzaamheden zullen bestaan:

- 1°. in het aanvragen van rechtspersoonlijkheid;
- 2°. in het verdeelen der werkzaamheden onderling;
- 3°. in het benoemen van een hunner tot directeur en secretaris en het ontwerpen zijner instructie.

Is de Directeur benoemd dan wordt van het bestaan der Maatschappij aan de corporatien, die hiertoe in de termen vallen, met overlegging der statuten, kennis gegeven.

M. W. SCHELTEMA Ez.

